

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2020-09-10

Närvarande: F.d. justitierådet Ella Nyström samt justitieråden
Per Classon och Stefan Johansson

En anpassning av bestämmelser om kontroll i livsmedelskedjan till EU:s nya kontrollförfordning

Enligt en lagrådsremiss den 2 juli 2020 har regeringen
(Näringsdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande
över förslag till

1. lag om ändring i epizootilagen (1999:657),
2. lag om ändring i zoonoslagen (1999:658),
3. lag om ändring i livsmedelslagen (2006:804),
4. lag om ändring i lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter,
5. lag om ändring i lagen (2006:806) om provtagning på djur, m.m.,
6. lag om ändring i lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m.,
7. lag om ändring i lagen (2009:1424) om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel,
8. lag om ändring i lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion,
9. lag om ändring i djurskyddslagen (2018:1192).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av ämnesrådet
Eva Kalling Lundberg och kanslirådet Anna-Sara Söderström.

Förslagen föranleder följande yttrande.

I remissen lämnas lagförslag som ska komplettera förordning (EU)
2017/625 (kontrollförordningen).

Förslaget till lag om ändring i epizootilagen

11 d §

I första stycket bör klargöras att bestämmelsen avser personer i
enskild verksamhet. Tystnadsplikt i det allmännas verksamhet
regleras i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), vilket anges
i paragrafens andra stycke.

Avsikten är att bestämmelsen ska vara tillämplig även på enskild
verksamhet som bedrivs vid laboratorier som utses av de behöriga
myndigheterna och som därmed får status som officiella laboratorier.

Vid föredragningen har uppgetts att privata laboratorier ibland anlitas
för laboratorieuppgifter som behövs i offentlig kontroll eller annan
offentlig verksamhet och att det kan ifrågasättas om de uppgifter som
sådana officiella laboratorier utför utgör offentlig kontroll eller annan
offentlig verksamhet som avses i artikel 2 i kontrollförordningen. Det
bör därför övervägas om det behövs ett tillägg i författningstexten
med innebörd att tystnadsplikten ska gälla även personal som i
enskild verksamhet utför laboratorieanalyser, laboratorietester eller
laboratoriediagnostik på prover som tas vid offentlig kontroll och
annan offentlig verksamhet.

Vid föredragningen har bekräftats att avsikten är att obehörighetsrekvisitet i paragrafen ska tolkas med ledning av de skaderekvisit som finns i motsvarande bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen och att man vid denna tolkning även bör beakta vad som anges i artikel 8 i kontrollförordningen. Detta bör tydligt framgå i författningskommentaren.

Motsvarande överväganden bör göras beträffande de likalydande förslagen om tystnadsplikt i 8 d § zoonoslagen, 14 a § livsmedelslagen, 15 § lagen om foder och animaliska biprodukter, 11 c § lagen om provtagning på djur, m.m., 9 c § lagen om kontroll av husdjur, m.m., 8 § lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, 6 § lagen om kontroll av ekologisk produktion och 8 kap. 1 c § djurskyddslagen.

21 b §

Lagrådet föreslår att bestämmelsens tredje stycke kompletteras så att det tydliggörs att det är fråga om beslut som har meddelats av en fysisk person som har delegerats vissa uppgifter.

De likalydande förslagen om överklagande i 13 a § zoonoslagen, 32 a § livsmedelslagen, 32 a § lagen om foder och animaliska biprodukter, 24 a § lagen om provtagning på djur, m.m., 20 a § lagen om kontroll av husdjur, m.m., 20 a § lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel och 11 kap. 3 § djurskyddslagen bör justeras på samma sätt.

Förslaget till lag om ändring i lagen om foder och animaliska biprodukter

16 och 18 §§

Begreppet "anläggning" föreslås införas i 16 och 18 §§. Syftet med ändringen uppges vara att förtydliga att en överflyttning av ansvaret för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet från en kommun kan avse antingen verksamhet som bedrivs i anläggning eller verksamhet i övrigt som inte kan knytas till en anläggning. Enligt Lagrådets mening leder denna ändring till att bestämmelserna blir otydliga. Lagrådet förordar därför att den nuvarande lydelsen "viss verksamhet" även fortsättningsvis används som samlande begrepp i bestämmelserna.

Det bör i den fortsatta beredningen även övervägas om begreppet verksamhet bör ersätta begreppet anläggning i förslaget till 20 a §.

24 a §

I andra stycket anges att "Aktören" ska underrättas om det inköp som har skett under dold identitet. I motsvarande föreslagna bestämmelser i 23 a § andra stycket livsmedelslagen och i 17 a § andra stycket lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel anges i stället att verksamhetsutövaren ska underrättas.

Begreppet aktör är definierat i artikel 3.29 i kontrollförordningen och avser varje fysisk eller juridisk person som har en eller flera av de skyldigheter som fastställs i de bestämmelser som avses i artikel 1.2 i förordningen. I remissen anges att livsmedelslagen och lagen om kontroll av skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och

livsmedel har ett vidare tillämpningsområde än den nya kontrollförfordningen. Begreppet verksamhetsutövare används därför för att ange vem som ska underrättas, i stället för de EU-rättsliga begreppen livsmedelsföretagare och aktör. Eftersom lagen om foder och animaliska biprodukter har samma tillämpningsområde som den nya kontrollförfordningen används begreppet aktör i den föreliggande bestämmelsen.

Lagrådet konstaterar att begreppet aktör inte förekommer i någon annan bestämmelse i lagen om foder och animaliska biprodukter. Det finns inte heller en hänvisning till den EU-rättsliga definitionen av begreppet i lagen. Enligt Lagrådets mening framstår det därför som förvirrande att använda ordet aktör och Lagrådet har svårt att se att det skulle leda till några olägenheter att i stället fortsätta att använda "verksamhetsutövare". Lagrådet föreslår därför att så sker.

Förslaget till lag om ändring i djurskyddslagen

8 kap. 7 §

Bestämmelsen behandlar animalieproducerande djur och transport i samband med ekonomisk verksamhet. Vid föredragningen har uppgetts att med "animalieproducerande djur" avses detsamma som i artikel 2.1 i direktiv 98/58/EG om skydd av animalieproduktionens djur. Uttrycket "transport i samband med ekonomisk verksamhet" har samma innebörd som motsvarande uttryck i artikel 1.5 i förordning (EG) 1/2005. Författningskommentaren bör kompletteras i enlighet med detta.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.